

14 Αυγούστου 2014

«Κωνσταντίνος Γραμματόπουλος: Ζωγραφική - Χαρακτική»

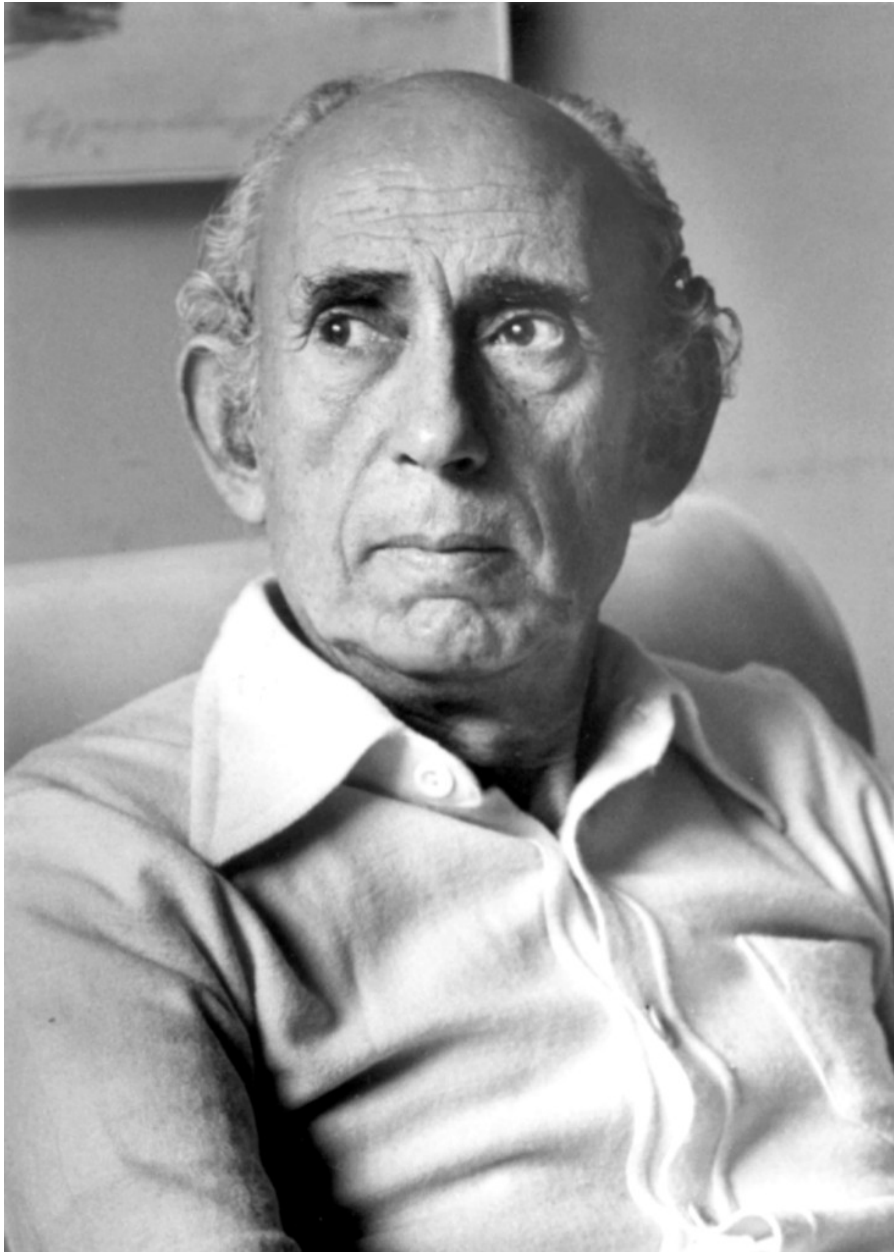
[Πολιτισμός](#) / [Εκθέσεις](#) / [Πολιτισμός](#)

[Κατερίνα Χουζούρη](#)

άλφαβητάριο

Τι κοινό έχουν οι πολυσυζητημένες αφίσες ενάντια στους Ιταλούς κατακτητές, τα αγαπημένα αλφαβητάρια του Δημοτικού Σχολείου, οι ξυλογραφίες με τα ελληνικά τοπία και οι προσωπογραφίες Ελλήνων Λογοτεχνών; Τον δημιουργό τους, τον χαράκτη και ζωγράφο Κωνσταντίνο Γραμματόπουλο.

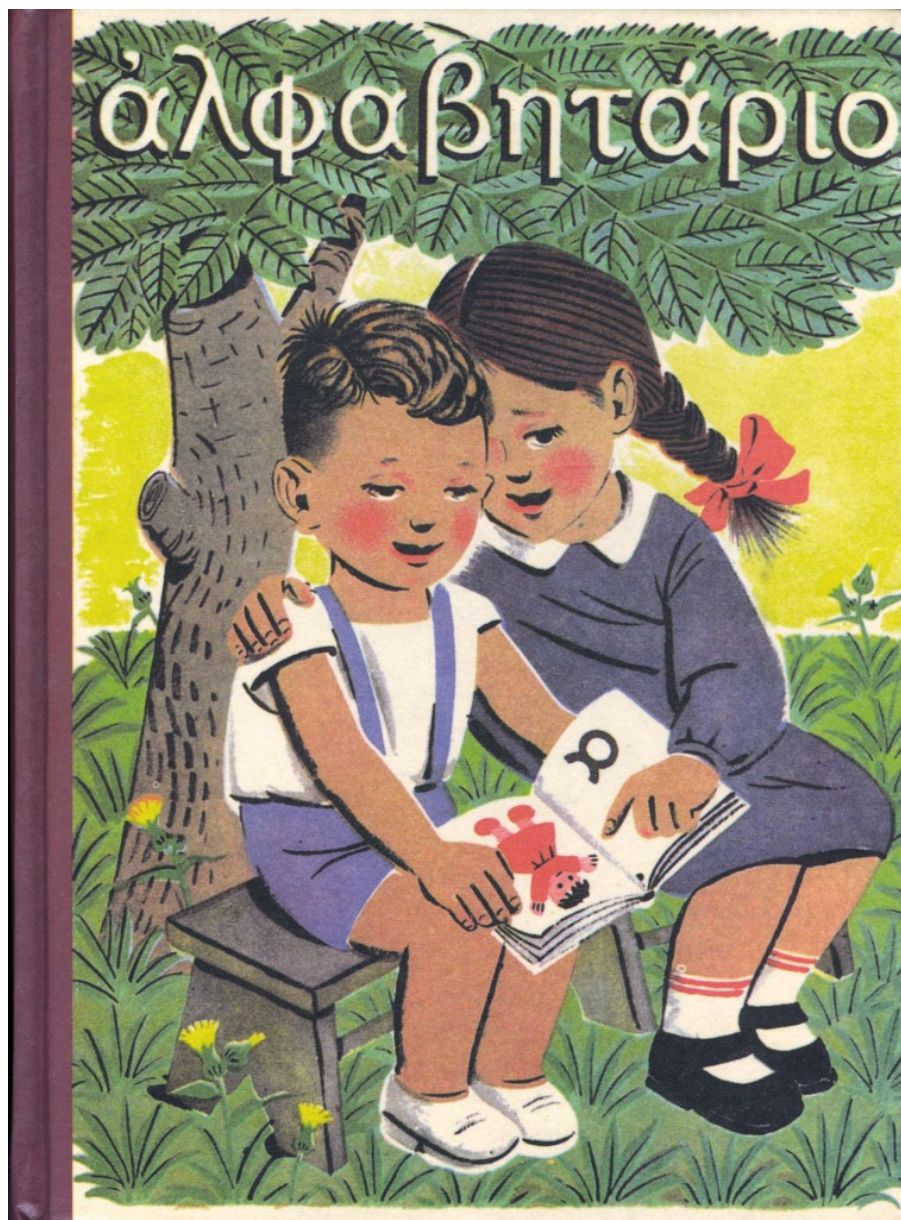

Κ. Γραμματόπουλος

Ο Κωνσταντίνος Γραμματόπουλος γεννήθηκε στην Αθήνα τον Σεπτέμβριο του 1916. Το 1934 εισάγεται στην Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών της Αθήνας, όπου σπούδασε ζωγραφική στο εργαστήριο του Ουμβέρτου Αργυρού, και χαρακτηριστική στο εργαστήριο του Γιάννη Κεφαλληνού (1934-1940). Το 1944 ξεκίνησε η επαγγελματική του δραστηριότητα με την δημιουργία σειράς προσωπογραφιών

πολλών μεγάλων Ελλήνων λογοτεχνών για το περιοδικό Νέα Εστία και με την εικονογράφηση 100 και πλέον λογοτεχνικών και εκπαιδευτικών βιβλίων. Ευρέως γνωστά είναι τα δύο αλφαβητάρια της πρώτης Δημοτικού που εικονογράφησε το 1949 και το 1955, αφού κατέλαβε την πρώτη θέση στους δύο αντίστοιχους πανελλήνιους διαγωνισμούς του Οργανισμού Εκδόσεως Σχολικών Βιβλίων (Ο.Ε.Σ.Β.). Το 1954 συνεχίζει τις σπουδές του με υποτροφία στο Παρίσι και το 1959 εκλέγεται τακτικός καθηγητής στην Α.Σ.Κ.Τ., στην έδρα της χαρακτηριστικής, διαδεχόμενος τον δάσκαλό του Γιάννη Κεφαλληνό. Καθηγητής διατέλεσε μέχρι το 1985 και για αρκετά χρόνια υπήρξε διευθυντής (1973-1975) και πρότανης (1978-1980) της. Το 1968 εκπροσώπησε την Ελλάδα στην 34η Μπιενάλε της Βενετίας και το 1972 του απονέμεται το Χρυσό Μετάλλιο Χαρακτικής στην Μπιενάλε της Φλωρεντίας. Το 1974 φιλοτεχνεί το σημερινό Εθνόσημο της Ελληνικής Δημοκρατίας. Έφυγε από τη ζωή τον Οκτώβριο του 2003, σε ηλικία 87 ετών.

Το Ίδρυμα Β. και Μ. Θεοχαράκη, διοργάνωσε από τις 19 Ιουνίου, την έκθεση «Κωνσταντίνος Γραμματόπουλος: Ζωγραφική - Χαρακτική», η οποία περιλαμβάνει περισσότερα από 150 πολύτιμα έργα του μεγάλου χαρακτή και ζωγράφου Κωνσταντίνου Γραμματόπουλου που έγιναν από το 1930 έως το 1991. Η έκθεση περιλαμβάνει τις πολυσυζητημένες αφίσες ενάντια στους Ιταλούς κατακτητές, που έγιναν αφορμή να συλληφθεί κατά τη διάρκεια της κατοχής, τις προσωπογραφίες Ελλήνων λογοτεχνών (Σικελιανός, Παλαμάς, Βενέζης, Τερζάκης κ.ά.), τα αγαπημένα σε όλους «Αλφαβητάρια» του Δημοτικού Σχολείου, καθώς και τα βιβλία των Π.Σ. Δέλτα, Π. Πρεβελάκη, Π. Χάρη, Ν. Βρεττάκου μεταξύ των άλλων με τις αξεπέραστες εικονογραφήσεις, τις έγχρωμες ξυλογραφίες με την απόδοση των ελληνικών τοπίων και τις ελαιογραφίες του, αποκαλύπτοντας μέσα από την ιδιότυπη παραστατική τους απόδοση το έργο ενός πρωτεργάτη της σύγχρονης τέχνης.

Αλφαβητάριο, Οργανισμός Εκδόσεων Σχολικών Βιβλίων

«Η φιλοπατρία του τον οδηγεί το 1940, φοιτητή τότε στην Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών, στη φιλοτέχνηση υπέροχων πατριωτικών λιθογραφικών αφισών με θέμα τον Ελληνοϊταλικό Πόλεμο, όπως αυτή με τις ηρωίδες που κουβαλούν στον ώμο τους τα πολεμοφόδια στα βουνά της Πίνδου ή αυτή με τον ατρόμητο ένοπλο στρατιώτη που έχει στα πόδια του το σύνθημα: «Έλα να τα πάρης». Η φιλομάθεια και ο σεβασμός του προς τους πνευματικούς ανθρώπους τον έστρεψαν στην παραγωγή μιας σειράς εξαιρετων ξυλογραφικών πορτραίτων, που διακρίνονται για την ασυναγώνιστη αναπαράσταση των μορφών μεγάλων λογοτεχνών και ποιητών, όπως των Παλαμά, Σικελιανού, Βενέζη, Τερζάκη και άλλων. Παράλληλα, εικονογράφησε περισσότερα από 100 βιβλία (Π.Σ. Δέλτα: Τρελαντώνης, Μάγκας και Στα μυστικά του βάλτου, Π. Πρεβελάκη: Η αντίστροφη μέτρηση, Ηλ. Βενέζη:

Γαλήνη, Το νούμερο 31328 και Φθινόπωρο στην Ιταλία, Π. Χάρη: Μακρινός κόσμος, Αγγ. Σικελιανού: Ο Χριστός στη Ρώμη, Ν. Βρεττάκου: Χορωδία, κ.ά.), ολοκληρώνοντας με το μοναδικό εκφραστικό του τρόπο τη συμβολή του στο πολιτιστικό μας γίνεσθαι. Το 1949 πραγματοποίησε τη λιθογραφική εικονογράφηση του Αλφαβηταρίου του Οργανισμού Εκδόσεων Σχολικών Βιβλίων διαφυλάσσοντας, με τις ζωγραφικές του εικόνες, μνήμες της παιδικής μας αθωότητας...

Αιγαίο, 1973, Ξυλογραφία

Ο ζωγραφικός του κόσμος συνομιλεί άμεσα με το χαρακτηριστικό του έργου. Εκείνο που

βασανιστικά τον απασχολούσε ήταν να ξεφύγει από την κλασική έκφραση και να δώσει προβάδισμα στην εμπιστοσύνη της όρασης του φυσικού και της φαντασίας. Η δημιουργική του δράση έχει την αίσθηση ότι ήταν αστείρευτη με έμφαση στο σχέδιο και τη δύναμη της γραμμής, η οποία προβάλλεται αντικλασική και αυτοτελής. Σε όλους τους πίνακες της δεκαετίας του '60 με τις νεκρές φύσεις, τα τοπία και τις προσωπογραφίες, αναδύεται η ιδιότυπη έκφραση του σχεδίου ως διεργασία μιας ευθείας πνευματικής κατεργασίας. Ο Γραμματόπουλος, με τόλμη και ευρηματικότητα, προκαλεί την κοινή οπτική αίσθηση για να αγγίξει τον ήλιο, τη σοφία, το ρυθμό, την αρμονία και το κάλλος. Σε όλη του την πορεία αναζητούσε την ιδανική ζωγραφική και με αυτή ενστερνίστηκε το ελληνικό ιδεώδες, διατρέχοντας σχεδόν όλη την ελληνική επικράτεια σαν να ήταν η γειτονιά του, για να εκφράσει την αίσθηση του κόσμου...

Πηγαίνοντας στην Εφταλού, 1971, ακρυλικό

Η ζωγραφική και η χαρακτηριστική του, λουσμένες από το μεσογειακό φως, το γαλάζιο του αιθέρα και το ρόγχο του πελάγους αποκαλύπτουν το προσωπικό του αλφάβητο, μια εικονογραφία, η οποία προκαλεί το όνειρο της ποιητικής ενατένισης του πραγματικού, θαρρείς σαν να αντιστρατεύεται το στοχασμό του Ελύτη ότι: «μπροστά σε ένα ωραίο τοπίο δε θα μπορούσα να γράψω τίποτα», φιλοτεχνώντας τις πιο ωραίες εικόνες της Ελλάδας», αναφέρει στον ομότιτλο κατάλογο, ο επιμελητής της έκθεσης και Διευθυντής Εικαστικού Προγράμματος

του Ιδρύματος, Τάκης Μαυρωτάς.

Η έκθεση θα διαρκέσει μέχρι τις 5 Οκτωβρίου 2014.

Κατερίνα Χουζούρη

<http://bit.ly/1I58FPF>